

MAGYAR LAPOK

* KERESZTÉNY * NAPILAP *

IX. évfolyam, 222 (2506) szám.

Csütörtök

Nagyvárad, 1940 október 17

A felsőház elfogadta az egyetemekről szóló törvényjavaslatot

Vita volt a szegedi egyetem körül. Túltermelés a jogi és bölcsészeti karon

Budapestről jelentik: (MTL.) A felsőház ma déli ülését 10 órakor nyitotta meg Perényi Zsigmond elnök. Az ülésen a kormány részéről jelen volt Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter is. Napirenden a Ferenc József tudományegyetem áthelyezéséről és a Horthy Miklós tudományegyetem felállításáról szóló törvényjavaslat szerepelt.

A javaslatot Domanovszky Sándor előadó ismertette. Elmondotta, hogy Szegedet, mely húsz éven át óriási áldozatokat hozott a Ferenc József Tudományegyetem fenntartása érdekében, valahogyan kárpótolni kell most, hogy az egyetemet visszahelyezik Kolozsvárra. Ezt a célt szolgálja a Horthy Miklós-egyetem felállítása.

Az első felszólaló vitéz Meskó Zoltán volt. Bírálta a javaslatot, kifogásolva az egyetem megoszlását és hangoztatta, hogy a szegedi egyetemenél alkalmazni lehetett volna azt a különös elbánást, hogy mind a négy kara megmaradjon. Fontos hivatást töltött be és tölt be ma is Szeged a magyar kultúra szempontjából és az egyetem megoszlását nem tartja hasznosnak. Ezután az orvosianyról beszélt, rámutatva arra, hogy ezen feltétlenül segíteni kell. Lehetetlen, hogy tíz éves egyetemi tanulmányok után 80 pengővel dotálják az orvosokat. Szociális intézményekre van szükség. A javaslatot elfogadja.

Czotel Ernő a vidéki egyetemi tanárok helyzetét ismerteti, majd Raffay Sándor szólalt fel. Örömmel fogadta el a javaslatot, mely visszajuttatta régi székhelyére a Ferenc József Tudományegyetemet, de ugyanakkor sajnálattal látja és károsnak tartja a jogakadémiákra vonatkozó intézkedést.

Hóman Bálint kultuszminiszter a felszólalásokra válaszolva kijelentette, hogy az ifjúság tar-

tózkodik az orvosi és mérnöki pályáktól, míg ugyanakkor a jogi és bölcsészeti karon még mindig túltermelés van. Meggyőződése, hogyha a meglévő egyetemek komoly és céltudatos munkát folytatnak, rövid időn belül visszaállíthatják a most szünetelő károkat. A jogakadémiákat nem szünteti meg, csak redukálni kívánja két évfolyamú akadémiákkal.

A felsőház a javaslatot általánosságban és részleteiben elfogadta. A legközelebbi ülés holnap délután lesz.

Budapestről jelentik: (MTL.) A felsőház közoktatásügyi bizottsága kedden délután 5 órakor

Serédi Jusztinián hercegprímás elnökletével tárgyalta a Magyar Kir. Ferenc József Tudományegyetem újjászervezéséről és a M. Kir. Horthy Miklós Tudományegyetem felállításáról szóló törvényjavaslatot. A kormány részéről Hóman Bálint kultuszminiszter, valamint Fáy István, Szily Kálmán és Tompa József államtitkárok voltak jelen. A törvényjavaslatot Domanovszky Sándor előadó ismertette. Madarász István, Balogh Jenő, Kapy Béla, Ravasz László, Glattfelder Gyula és Fischer Béla felszólalása, valamint a miniszternek a felszólalásokra adott válasza után a bizottság a törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben is elfogadta.

Fontos miniszterközi megbeszélés folyt le a polgári közigazgatás életbeléptetéséről.

Budapestről jelentik: (Pest.) A Budapesti Értesítő jelenti: Az erdélyi katonai közigazgatás ügyében megbeszélés volt a honvédelmi és polgármisztériumban, hogy a Felvidék mintájára Erdélyben is életbe léptessék a polgári közigazgatást. Tegnap délután Teleki miniszterelnöknél fontos miniszterközi megbeszélés volt, amelyen Keresztes-Fischer belügyminiszter, Bartha Károly honvédelmi miniszter, Reményi-Schneller pénzügyminiszter és Varga József iparügyi miniszter vett részt.

A román petróleumvidék megvédése az angol romboló kísérletek ellen

Az Intelligence Service munkája a rombolások megszervezésére. Sorozatos tüzek Ploesti és Prahova vidékén

Rómából jelentik: A Stefani Ireda diplomáciai szerkesztője írja: Anglia előbb a kőolaj összevásárlásával, később pedig szabotázzsal kísérlete meg használhatatlanná tenni a román petróleumforrásokat. Az Intelligence Service merényletet szervezett a bukaresti brit követség auygi támogatásával a diplomáciai érthetlenség jogcsalatlan védelme alatt lévő személyek útján. Ennek a bűnös játéknak vége. A súlyos bizonyítékok által kompromittált

MacNedd ezredes, aki a romániai angol ügynökök szervezetének élén állott, kénytelen volt elhagyni Romániát. Pember századost, aki a titkos szolgálat attaséja volt, szintén eltávolították. A Ploesti és Prahova környéki kőolajvidéken történt sorozatos tüzek is bizonyítják a brit ügynökök bűnös tevékenységét és igazolják a román kormány intézkedéseinek jogosságát. A petróleumvidéket ezután román és német műszaki osztagok és német katonai erők őrzik, melyeket a helyzet parancsoló szükségessége folytán küldöttek Romániába.

A brit sajtó megerősíti azt az állítását, hogy a titkos szolgálat meg akarta semmisíteni a román petróleumkutatást és hogy az egész román petróleumvidék a brit királyi légi haderő hatósugarába esett. Ez a fenyegető helyzet érthetővé teszi a román kormány elhatározását, mely csak Románia és a kontinens érdekeinek védelmét szolgálja a brit bűnös kísérletekkel szemben.

Manoilescu román kiküldött római látogatásáról hallgat az olasz sajtó.

Rómából jelentik: (MZL.) Az olasz sajtó nem foglalkozik Manoilescu volt román külügyminiszter római látogatásával. Mértékadó körök hangoztatják, hogy a látogatásnak csupán magánjellege volt és nincs különösebb fontossága azoknak az incidenseknek, amelyek a bécsi döntés végrehajtása során történtek. Római mértékadó körök annak a reménynek adnak kifejezést, hogy a helyzet rövidesen normalizálódik.

Kissé javult a helyzet az angol-román viszonyban.

Londonból jelentik: (Mai Nap) A belgrádi Politika értesülése szerint bár az általános diplomáciai helyzet Románia és Angli között változatlanul rossz, az angol főváros illetékes helyein úgy nyilatkoztak, hogy a helyzet némileg javult az utolsó órákban. A bukaresti angol követ visszahívására még nem történt intézkedés.

Új japán nagykövet Moszkvában

Az orosz-japán viszony erőteljes megjavulása várható

Tokióból jelentik: (Mai Nap) A Vreme jelentése szerint az új japán nagykövet, Tatahara elutazott Moszkvába. A sajtó hangoztatja, hogy Tokió az új nagykövet működésétől a két ország közötti viszony erőteljes megjavulását várja. A japán sajtó szerint Amerika és Anglia nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy a Szovjetet sajtó érdekkörükbe vonják. Hogy ezek a kísérletek eredményesek lesznek-e, még kétséges.

Roosevelt elnök ellenjelöltje Amerika háborúba keveredése ellen.

Buffalóból jelentik: (Reuter) Willkie közfarsasági elnökjelölt egyik választási beszédében megígérte, hogy ha megválasztják, mindent elkövet a háború elkerülésére.

— Nem fogom veszélybe sodorni gyermekeitek életét háborus cselekménnyel, — mon-

dotta hallgatóinak. — Nem avatkozom be azokba az ügyekben, amelyekhez az országnak semmi köze és nem használok olyan szavakat, amelyek előidézhetik a háborút.

A német nagykövet visszatért Moszkvába.

Budapestről jelentik: Az Esti Újság írja: Megbízható értesülés szerint Schulenberg moszkvai német nagykövet kedden délután újra átvette a moszkvai német nagykövetség vezetését. A nagykövet hosszabb ideig Berlinben tartózkodott és e körülményhez, különösen az angol sajtó, a legfantasztikusabb találgatásokat fűzte. Mendegek a találgatások természetesen most szétfoszottak.

A Völkischer Beobachter szerint a német-jugoszláv viszonyra vonatkozó találgatások is minden alapot nélkülöznek.

Román nyelvvizsga

Felkeresett minket a román nyelvvizsgán elbukott s ezért minden nyugdíj nélkül kidobott államasági tisztviselő küldöttsége és arra kért, tegyem szóvá e helyen az ő sajnálatos helyzetüket. Hűségesen szolgálták a magyar államvasutakat, majd az impériumváltozás után teljesítették kötelezettségeiket új helyzetükben is, hiszen látták, hogy a harmadára esonkult M. Á. V. nem helyezheti el őket, viszont az ő mozdonyaik és vasúti szerelvényeik, amelyek Romániának jutottak s amelyekhez úgy ragaszkodtak, mint a huszár a lovához, elpusztulnának az akkori román vasúti személyzet kezén s vele pusztulna számtalan magyar és külföldi utas is. A románok is nélkülözhetetlennek tekintették őket, mert nélkülük a román közlekedés csődöt mondott volna. Ha a C. F. R. neves személyiségeket szállított, mindig magyar személyzetet alkalmaztak, mert tudták, hogy tudás, lelkiismeretesség, kötelességérzet tekintetében felülmulhatatlanok. Ez a viszonylagos megbecsülés azonban csak addig tartott, amíg a félművelt, féligképzett román elemekkel be nem töltették a vasúti állásokat. Az irni-olvasni tudókból eleinte prefektusok lettek, majd rákerült a sor a többi állásokra, végül sorra kerültek a sok munkát igénylő és gyengén fizetett vasutasi helyek is. Az újak kevesebbet és rosszabbul dolgoztak, de jól tudtak románul és értették a fizetésük kiegészítéséhez is. Nem egyszer megtörtént velem, hogy Budapestről hazajövet Biharpuszpökiben jegyet kellett váltanom. A kálauz az ellenőr jelenlétében készségesen vállalkozott a jegy megváltására. Odaadtam a pénzt és nem láttam többé semőt, sem a jegyet, sem az ellenőrt. Egyszer két héten belül háromszor utaztam Váradról Szatmárra és vissza. Tarifaváltozás nem volt, a jegyre mindig ugyanaz az összeg volt nyomtatva, mégis a hat jegyváltáskor hat teljesen különböző összeget kellett fizetnem. A legkisebb és legnagyobb összeg között ötven le volt a különbség. Így azután nem esodálkoztam, mikor egy vasúti tiszt elmondta nekem, hogy a személypénztáros kollegája naponta több ezer leít visz haza a feleségének, mint az napi „keresetét.”

Kellettek a vasutasi állások a románoknak, mert jövedelmezővé tudták azokat tenni. A magyar tisztviselők és alkalmazottak eltávolítására pedig kitűnő módszer volt a nyelvvizsga. Minden magyar vasutasi megtanult annyit románul, hogy szolgálatát kifogástalanul elláthatta. Hiszen a román mindennapi nyelv nem is nehéz, szinte „ragad”, mint mondani szokták. Más azonban a nyelv és más a nyelvvizsga. En mint ügyvéd, jól megtanultam románul, nem is volt nehéz, mert őt kultúrnyelvet már tudtam, nehézség nélkül tárgyaltam a bíróságok előtt bonyolult ügyeket. — mégis mindig féltem attól, hogy az ügyvédek is alávetik a nyelvvizsgának. Ugyan mit is feleltem volna, ha megkérdezik, hogy melyek Putna megyének a természeti szépségei, vagy miben különbözik Eminescu és Alexandri lírai költészele? Mert ilyen kérdésekkel tették lehetetlené, hogy a vizsgázó sikeresen feleljen. A vasutásokat természetföldrajzból, a kozmetikusokat a vajdaságok történelméből, a kéményseprőket szépirodalomból vizsgáztatták. Nem

gondoltak arra, hogy nem régen ők maguk is megbuktak volna az ilyen vizsgán, hogy a megszálláskor maguk is egészen más nyelvet beszéltek, mint a jövevények. En jól emlékszem rá, hogy mikor Bratianu Jonel miniszterelnök először jött Nagyváradra, az állomáson néhai dr. Popovics Miklós akkori prefektussal kölcsönösen üdvözölték egymást — és kölcsönösen nem értették meg egymást. Egyszer egy műveltebb regáti bíróval hivatalos autóúton voltam s megkerdeztem tőle, hogy a váradi ügyvédek közül ki beszél legjobban románul? Azt felelte, hogy legjobban beszélnek Andru Szever és dr. Grünstein Bernát, de kétlő van, aki sohasem fog jól megtanulni románul, még pedig dr. Pelle János és dr. Lázár Aurél.

Dr. Lázár Aurél hiányos román nyelvtudással lehetett Románia egyik nemzeti büszkesége, de a szegény magyar vasutasnak el kellett vesztenie a kenyerét. Tudnunk kell azt is, hogy a román vasutas-nyelv az utóbbi években mesterségesen csinált szakkifejezések tömegéből áll, amelyeknek külön szak-szótára van és a rendes szótárakban meg sem találhatók. Így például a román anyanyelvű mozdonyvezető nem tudná megnevezni a javítóműhely számszámait, mert ezek a kifejezések nem közkeletűek és mindenki csak azokat ismeri, amelyeket munkája közben használnia kell. De nem is azt kívánták a magyar vas-

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

úttól, hogy tudjon jól románul, hanem azt, hogy pusztuljon és adja át a helyét a „több ségi” jelentkezőnek.

Az elcsapott, meglelt korú, családos magyarok azután törhették a fejüket, hogy miből éljenek meg. A favágástól az ügynökösködésig mindent megpróbáltak — és vártak. Várták, ami most bekövetkezett: a boldog felszabadulást. Várták, amit most szeméikkel láthatnak, hogy állomásainkon magyar zászlók alatt magyar nevek ékeskednek, hogy a vasúti kocsikon újra megjelent a nekünk oly sokat, nekik mindent jelentő M. Á. V. három betűje; hallják, hogy az állomáson a „poftiți la vagoane” helyett „tessék beszállani” hallatszik és „bilete vă rog” helyett „kérem a jegyeket.”

Ami oly régóta vártak, minden beteljesedett. Azaz hogy majdnem minden. Még egyet most is várnak: munkát és egy darab kenyeret. Attól, akitől az nekik kijár: a M. Á. V.-tól. Már régen összeírták őket, de még se munka, se kenyér nincs. Biztosra vesszük, hogy már nem kell sokáig várniok. Nem is bírnák. Ha képviselőink egyike utánanézne az ügyeknek, sok igaz magyar család fájdalmát és nyomorát szüntetné meg.

Dr Krüger Jenő.

Szabó Szálloda
BUDAPEST, IV., Egyetem-utca 7

Tiszta. Modern. Olcsó.
Baross Szövetség tagja

Értekezletek a menekültek érdekében

Vitéz Bonczos Miklós kormánybiztos államtitkár szemleútjai
Kolozsváron, Marosvásárhelyen, Sepsiszentgyörgyön és Nagyváradon

Nagyvárad, 1940. október 16-án. (MTL.) Vitéz dr. Bonczos Miklós belügyi államtitkár, országos menekültügyi kormánybiztos, tegnap reggel Kolozsvárról Marosvásárhelyre ment, ahol a katonai és rendőrhatalóságokkal, továbbá a szociális szervekkel értekezletet tartott. Marosvásárhelyről hasonló eljárás céljából Sepsiszentgyörgyre repült, ahol megtekintette a menekült táborokat. Tegnap délután visszarepült Marosvásárhelyre a menekült táborok megtekintésére, este pedig repülőgépen Nagyváradra érkezett. Megérkezése után azonnal a menekült táborok megtekintésére indult, ma korán reggel pedig a nagyváradi városházán értekezletet tartott. Az értekezleten résztvettek a városi és vármegyei katonai parancsnokok, a rendőri és szociális szervek vezetői. Ma délelőtt 12 órakor Bonczos államtitkár Békéscsabára repült, onnan pedig Löksházára.

Vas vármegye a romániai magyarságért.

Szombathelyről jelentik: Vas vármegye közgyűlése elhatározta, hogy felirathban kéri a kormányt,

kövessen el mindent, hogy a romániai magyarságot ért sérelmek orvosoltassanak. Elhatározták továbbá, hogy a határozatot elküldik a társultvárosoknak.

Megyei város lesz-e Nagyszalonta?

Nagyvárad, 1940. október 16-án. A visszacsatolt területek újjászervezésével kapcsolatban dr. Cserny István és dr. Himfy Jenő belügyminiszeri titkárok ma Nagyszalontára érkeztek, annak megállapítására, illetve tanulmányozására, hogy Nagyszalonta megyei városként vagy pedig mint nagyközség illeszkedjen be a magyar közigazgatási szervezetbe. A vármegyei és járási parancsnoksággal és a helyi közeleti tényezőkkel folytatott tárgyalások és megbeszélések során a kérdéssal anyagi vonatkozásai is vizsgálat alá kerülnek.

Emlékezzünk...

1914 október 17. A volt székesfehérvári 69. közös gyalogezred 7. századát ezen a napon a galiciai Stary Sambor környékén a Zalarski magaslaton levő tisztásra küldték előre azzal a parancsal, hogy a Zwor-Sprynia-i utat figyelje meg. A késő délutáni órákban, az előretolt századot körülbelül egy zászlóalj erősségű, géppuskákkal megerősített ellenség támadta meg és 80 lépésnyire megközelítette. A türelvél szemben a század meghátrált. E válságos pillanatban Vida Ferenc tartalékos zászlós a fedezék mellvédére ugrott, alárendeltjeit lelkes szavakkal kintásra buzdította, majd százada élén megrohmozta és visszaverte az ellenséges zászlóaljat. Csak Vida személyes bátorságának tulajdonítható a roham sikere és hogy a század továbbra is megtartotta állását; előbb leírt fegyverét után pár nappal súlyosan megsebesült.

Vida Ferenc zászlóst kiváló vitéz magatartásúért az arany vitézségi arannyal tüntették ki.

A szezon legédesebb vigjátéka! 2 órai hangos nevetés!

Férjet keresek

Szereplők:

A három leány

Turay Ida
Szaplóczay Eva
Kollár Livia
Rózsahegy Kálmán
Hallassy Mariska

A papa

A mama

Kató tanácsadója Mari
Mari vőlegénye.

Akik horogra kerülnek

Vaszary Piri
Tompa Pufi
Bilics Tivadar
Ifj. Lata ár
Unghváry László

Premier ma a

Belvárosi Filmszínházban

Kedd reggel óta állandó lett a német repülők bombázása London ellen

Az angol elhárító vadászgépek kifáradtak. — A lakosság teljesen eltompult

Berlinből jelentik: (NTI.) Annak a német légi flottának a támaszpontjáról, amelynek főnöke Kesslering tábornagy, közleményt adtak ki, melynek értelmében kedd reggel óta német bombázók azon vannak, hogy folytassák megsemmisítő támadásukat az angol főváros ellen. Ismét a Themzétől két oldalt elterülő vidék ellen irányult a támadás, különösen az óriásváros nyugati része ellen. A német vadászrepülőknél nagy ügyességgel sikerült a Spitfire- és Hurricane-gépeket távol tartani a Heinkel- és Junkers-gépektől. Az angol vadászgépek általában már nem tölti el az a szellem, ami a légi háború kezdetekor. Már korántsem olyan harciasak és ha fel is szállnak, csak akkor harcolnak, ha azt nem kerülhetik el. Londonban állandóan légi riadó van. A lakosság teljesen eltompult. Ahol a német bombák leesnek, ott egész munkát végeznek.

Heves légi harc London és délkeleti Anglia fölött.

Berlinből jelentik: (NTI.) A német légierő kedden nem csökkenő erővel folytatta légi támadásait a brit főváros ellen. A ledobott bombák több helyen erős tüzeket okoztak. A károk igen nagyok. A német repülők Anglia délkeleti vidékei felett és London felett az angol légi erő vadászkötelékeivel került szembe. Heves légi harc fejlődött, melynek során az angolok 31 repülőgépet veszítettek. A németek vesztesége öt gép.

Tizenhét egységből álló angol hadiflotta érkezett Gibraltárra.

Gibraltárból jelentik: Kedden reggel három nagy hadihajó, egy cirkáló, kilenc torpedóromboló, két tengeralattjáró és két kísérő hajó futott be Gibraltárra. Egy spanyol ügynökség jelentése szerint az angol hadihajók közül négyen erős rongálások látszóttak. A hajók sebesülteket is szállítottak

partra. Hír szerint azokról a hajókról van szó, amelyek résztvettek a Málta közelében nemrég lezajlott tengeri csatában. Az egyik angol hajó parancsnoka elesett.

A legutóbbi légi harcban 37 angol repülőgépet lőttek le a németek.

Berlinből jelentik: (NTI.) Az Anglia és a La Manche-csatorna felett lezajlott harc során 37 angol gépet lőttek le. A németek eddigi megállapítás szerint csak hat gépet veszítettek. Kedden délután német könnyű bombázók nagyerejű támadást intéztek dél-angliai hadiüzemek ellen és mindenféle

A Németországba behatolt angol gépeknek a köd miatt gyorsan vissza kellett térniük. — A németek nagyobb köteléket indítottak megtorlásra

Berlinből jelentik: (NTI.) Szerdára virradó éjszaka Németországba behatoló brit repülőgépek igen hamar visszatértek Angliába. Megbízható stockholmi forrásból származó értesülés szerint ennek oka az, hogy a kedden reggel éjszakai támadásukról meglehetősen későn visszatérő angol repülőket nagykiterjedésű köd fogadta, mely megakadályozta a leszállást s egyes gépeket arra kényszerített, hogy más repülőteret keressenek fel. Állítólag tizenhárom gép a leszállás során megrongálódott.

Berlinből jelentik: (NTI.) Hivatalosan jelentik, hogy miután az angolok még mindig nem hagytak fel azzal, hogy esztelen bombatámadásaikat a védtelen német polgári lakosság ellen és nem katonai célpontok ellen irányítsák, október 15-ikén és 16-án éjszaka nagyobb köteléket indítottak megtorló támadásra londoni katonai és hadicélok ellen. A tá-

Gyógyszervegyészeti gyár

keres orvosok látogatására tudományos munkatársat, gyógyszerészi oklevél, német nyelvtudás és árja származás előfeltétel, doktori diploma előny. Korhatár circa 32 év. Biztosított jövedelem és jövő. Ajánlatokat

dr Láng Hirdető Vállalata,

Budapest, IX. Ferenc körút 39. „Ambició” jellegével továbbít.

nagságú bombákat dobtak le. Londont súlyos csapás érte. Főleg a Viktória-dokkot bombázták nagy heveséggel. A további támadások Cambridge és Wells délkelet-angliai városok ellen irányultak. A tengeren is sikerrel járt a légi erő tevékenysége. Egy német bombázó Dover-től északra zuhanó repüléssel támadott meg egy nagy angol teherhajót, s azt annyira megrongálta, hogy a hajó erősen oldalra dőlve megállt.

madás az angol fővárosban nagykiterjedésű károkat okozott.

Harc a Vörös Kereszt ellen.

Berlinből jelentik: (MTI.) Berlini lapok élesen bírálják az angol repülőgépeknek a múlt éjszakai támadását, mely főleg a Virchow-kórház ellen és Berlin nyugati negyedének egyik utcája ellen irányult. A támadás részleteiről beszámoló tudósítások főleg azt emelik ki, hogy az angol támadás csillagfénynél és holdvilágnál történt és a megtámadott területek környékén semmiféle katonai célpont nincs. A „Lokalanzeiger” ilyen cím alatt közli tudósítását: „Harc a Vörös Kereszt ellen.”

Száznegyvenhétezer kiló bomba Londonra

Berlinből jelentik: (Mai Nap.) A Politika értesülése szerint kedden a sötétség beálltáig 147 ezer kiló bomba hullott Londonra. Éjszaka újabb 19 ezer kilogramm bombát dobtak a német repülők az angol fővárosra.

Öt diákokon kezd meg működését Kolozsváron

1200 főiskolai hallgató tud elhelyezkedni

Kolozsvárról jelentik: A Ferenc József tudományegyetem diákjóléti és diákvédő irodája közli, hogy az egyetemmel kapcsolatban a következő állami diákjóléti intézmények kezdik meg működésüket:

1. A diákjóléti és diákvédő iroda az egyetem „Mátyás király” diákházában, Farkas-utca 3. Rendeltetése: az egyetemi ifjúság anyagi támogatása és erkölcsi gondozása. 2. A „Gábor Áron” diákokon, Petőfi-utca 9—11. Férőhelyek száma 240. Ide elsősorban tanárjelölteket, azután jog és közgazdaságtudományi hallgatókat vesznek fel. 3. A „Bolyai” diákokon, Trefort-utca 13. Férőhely 120. Elsősorban orvostanhallgatók részére. 4. Az egyetemi leányotthon, Mussolini-út 70—72. szám. Férőhely 135. Az otthon lennlakói teljes ellátásban részesülnek. 5. Az egyetemi tanítólányok otthona, Rákóczi-út 2. Férőhely 40. Itt elsősorban tanítók teányai nyernek elhelyezést: a bennlakók az intézetben étkeznek. 6. „Mátyás király” diákház mezejája, Farkas-utca 3. Itt 500—600 diák kap ebédet és vacsorát.

A diákjóléti iroda már meg is kezdte működését, a Menza az egyetemi beiratkozások első napján nyílik meg.

**Legújabb pesti szőrmék megérkeztek,
a legolcsóbb árakban készülnek,
a legjobb modell szerint**

ER-KA-szücsnél

Nagyvárad, Rákóczi-ut 17

Mozgások a Balkánon

Az angol követ a bolgár királynál. A bolgár földművelésügyi miniszter Rómában. — Kisegítő hadsereg megszervezése Jugoszláviában

Szófiából jelentik: Boris bolgár király fogadta az angol követet. A kihallgatást a követ kérte.

Rómából jelentik: Bagrianov bolgár földművelésügyi miniszter kedden Rómába érkezett. Olaszországi tartózkodása alatt a bolgár miniszter Tassinari olasz földművelésügyi miniszter vendége és megismerlési az Agropontinon elért eredményeket, ahol talajjavítási terv végrehajtása folyik.

Belgrádból jelentik: (MTI.) A hivatalos lap közli a kisegítő hadsereg felállításával kapcsolatban a korábban kiadott rendelet kiegészítését. Ennek értelmében a hadügyminiszternek joga van a szükségnek megfelelően béke és háború

időben, valamint mozgósításkor behívni a kisegítő hadsereg kötelezettjeit, tekintet nélkül beosztásukra és belőlük munkaegységeket alakítani. A munkaegység tagjai fegyelmi és büntetőjogi szempontból a hadsereg tagjaival egyenlő elbánás alá kerülnek.

* A természetes „Ferenc József” keserűvíz régóta kitűnően bevált haziszer megrögzött székrekedésnél és annak mindenféle következményeinél; biztos, enyhe és gyorsan ható hashajtó, mely számos betegségnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát!

Apolló Filmszínház
csütörtöki diszbemutatója

Szenzációs pótműsor.
Jegyelővét.

Szigorúan számozott helyek.

Kelet felé!

Szerepelnek benne: A Magy. Kir. honvédség, a nagyváradai és erdélyi közönség!

A nagyváradai és erdélyi bevonulásról készített egész estét betöltő filmműsor. Mindenki láthatja saját magát és ismerőseit filmen! Mindenkinek hazafias közelessége a magyar filmgyártás ezen ragyogó alkotását megnézni!

Csütörtökön este 7 órakor érkezik Váradra Hász István tábori püspök

Nagyvárad. Saját tud. Már megírtuk, hogy Hász István tábori püspök Nagyváradra látogat és itt megáldja a honvéd csapatkórház újjáalakított és felszerelt házikápolnáját. A kápolnát a helybeli tiszlikar hozta rendbe Nagyvárad város áldozatkész közönségének támogatásával.

Hász István tábori püspök csütörtökön este 7 órakor érkezik meg Nagyváradra. A pályaudvaron a tisztli küldöttségen kívül Molnár Kálmán apostoli kormányzói helynök fogadja. Remélhetőleg kivonulnak a fogadlatásra a helybeli egyesületek képviselői is, hiszen Nagyvárad

már rég nem üdvözölhetett a falai között magyar tábori püspököt.

A kápolna megáldása pénteken reggel 9 órakor lesz. Erre az ünnepélyes alkalomra a rendező bizottság külön névreszló meghívókat bocsátott ki. Hász István tábori püspök ezután díszében vesz részt, amely a tisztli étkezdében lesz.

Szombaton reggel 8 órakor ünnepélyes tábori szentmise lesz az olasz plébániatemplomban, amelyen Hász István tábori püspök szentbeszédet fog mondani. Ugyanezen a napon délelőtt 11 órakor utazik vissza Budapestre.

Védelmet kérnek a váradi keresztény pincérek a zsidó vendéglősök és főpincérek ellen

Nagyvárad. Saját tud. Míg a zsidó kávézók és vendéglősök zsidó alkalmazottakkal bevehetetlennek látszó váradba trónolnak, ugyanakkor 43 magyar pincér állás nélkül, csüggedten várja helyzetének javulását.

A Munkásotthonban székelő Vendégipari Szakegylet helyiségében reménytelenül tárgyalnak a pincérek arról, hogy nincs lehetőség elhelyezkedésre, mert Nagyvárad összes említésre méltó kávéháza és vendéglője — egy-kettő kivételével — mind zsidó tulajdon. Természetesen látszik, hogy ilyen állapot mellett kevés reménye van keresztény alkalmazottnak álláshoz jutni, mert a zsidó munkaadók hallani

sem akarnak erről. Mentésgül azt a jellemző kifogást hozzák fel, hogy „minden telik a családból”, nem kell szakképzett alkalmazott. Ezzel a mentésgül azlan a törvény paragrafusait is kimagyarázzák.

A szakegylet titkára statisztikai adatokkal is igazolja sérelmüket. Eszerint a jelenlegi alkalmazottak így oszlanak meg:

Magyar	— — — —	36
Zsidó	— — — —	63
Román	— — — —	23

A 43 munkanélküli keresztény magyar pincér a kávézók és főpincérek elutasítása után is reménykedik helyzetének javulásában. P.

Rendeletek, hirdetmények

Arlejtés a város tulajdonát képező földek haszonbérbeadására

A m. kir. Nagyvárad thjf. város katonai parancsnoksága 35102-1940. kat. köz. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Az érdekeltek tudomására hozom, hogy a Nagyvárad város tulajdonát képező alább felsorolt földek haszonbérbeadására vonatkozó szóbeli arlejtés 1940. október 19-én délután 5 órakor fog a városháza gazdasági ügyosztályánál I. emelet 20. szám alatt megtartatni.

1. Vadalmás ut mellett 1 hold 602 □ öl.
2. Delta gyár mellett 5 hold 1048 □ öl.
3. Futrás 2 hold 1255 □ öl.
4. Szent Andrási ut jobb oldalán 5 hold 1335 □ öl.

Az árverésen résztvenni óhajtok az ajánlatokkal egyidejűleg az ajánlott összeg után 5 százalékos óvadékot tartoznak készpénzben letenni.

Nagyvárad, 1940. október 15-én.

Vitéz RAJNAY KÁROLY, s. k.
tábornok, városi katonai parancsnok.

Ipartelepek - Textilgyárak

Vácsi Testvérek
gépszij- és műszaki bőrárugyár
Budapest, VI. Vilmos Császár-ut 15/d

Gépszijak,
bőrformitő gyűrűk, karmantyuk, minden formában. — Textilgyári szijak. — Sodrótömlők, fátalosztószijak, Nitschelhosenflohrteilvermen Picker- verőszijak, stb.
Műszaki bőrcikkek, gömbszijak, ventillátorszijak, ékszijak, stb.

Nagyváradot határsávnak nyilvánítják

A nagyvárad városi katonai parancsnokság 2911. kat. köz. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A honvédelemről szóló 1939. II. t.-c. 106. §-a szerinti határsávnak ingatlan tulajdonnak átruházásához a katonai hatóság hozzájárulása is szükséges. A visszacsatolt terület, de mindenesetre legnagyobb része, így Nagyvárad thjf. város területe is, előreláthatóan határsávnak fog nyilvánítottatni. Ennek folytán Nagyvárad területén az ingatlanok szerzésére (vételtére, ajándékozására, cseréjére) vonatkozó jogügyletek a polgári közigazgatás életbelépése után is előreláthatólag, csak a katonai hatóság jóváhagyásával válhatnak majd jogérvényessé.

A fenti törvényes rendelkezést azon célból teszem közzhírré, hogy senkit, de különösen Nagyvárad thjf. város területén és határában ingatlanul bíró tulajdonosokat érvénytelen jogügyletek kötésével károsodás ne érje.

Nagyvárad, 1940. október hó 15. napján.

Vitéz RAJNAY KÁROLY s. k.
tábornok, városi katonai parancsnok

Arlejtés a város területére szóló hirdetési jogra

A m. kir. Nagyvárad thjf. város katonai parancsnoksága 2966-1940. kat. köz. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Az érdekeltek tudomására hozom, hogy a Nagyvárad város területére szóló hirdetési jogra vonatkozó arlejtést a városi gazdasági ügyosztály I. em. gazdasági ügyosztályában lesz 1940. október 19-én, délután 4 órakor megtartatva.

Az ajánlattevők tartoznak az ajánlott összeg 5 százalékát óvadékképpen készpénzben letenni.

Nagyvárad, 1940. október 15-én.

Vitéz RAJNAY KÁROLY, s. k.
tábornok, városi katonai parancsnok.

FERENC JÓZSEF KESERÜVIZ

Leltározzák Faur Mihály cipőüzemét és cipőüzletét

A m. kir. Nagyvárad thjf. város katonai parancsnoksága 2965-1940. kat. köz. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Faur Mihály tulajdonát képező Nagy Sándor-utca 10. és Kossuth Lajos-utca 5. sz. alatt levő ez. idő szerint gazdátlanul maradt cipőüzem és cipőüzletének hatóságai leltározását rendelem el és annak foganatosításával Sándor Ferenc városi tisztviselőt bízom meg.

Felhívom az érdekelteket, hogy a leltározott céggel szemben fennálló magánjogi igényüket a leltározással megbízott tisztviselőnél 8 napon belül jeleítsék be.

Nagyvárad, 1940. október 15-én.

Vitéz RAJNAY KÁROLY, s. k.
tábornok, városi katonai parancsnok.

Haszonbérbe adják Pacala György szántóföldjét

Nagyvárad thjf. város katonai parancsnoksága. Gazdasági ügyosztály. Köz. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Az érdekeltek tudomására hozom, hogy a Hágó-ut mellett fekvő, Pacala György tulajdonát képező kb. 6 hold kiterjedésű föld haszonbérbeadására vonatkozó szóbeli árlejtése a városi gazdasági ügyosztályánál 1940. okt. hó 19-én délután 5 órakor lesz megtartva.

Az árverésen résztvenni óhajtok az ajánlatokkal egyidejűleg az ajánlott összeg után 5 százalékos óvadékot tartoznak készpénzben letenni.

Nagyvárad, 1940. október 15-én.

Vitéz RAJNAY KÁROLY, s. k.
tábornok, városi katonai parancsnok.

A városi bérházak megürült lakásainak bérbeadása

A m. kir. Nagyvárad thjf. város katonai parancsnoksága ad 32359-1940. köz. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Az érdekeltek tudomására hozom, hogy a Nagyvárad város tulajdonát képező bérházakban megürült lakások bérbeadására vonatkozó szóbeli árlejtés a következő időpontban lesz megtartva a városháza, gazdasági ügyosztály I. em. 21. sz. október 19-én 9 órakor.

1. Apolló bérpalota földszint 1. sz. lakás 3 szoba mellékhelyiségek.

Apolló bérpalota II. emelet 12. sz. lakás 5 szoba mellékhelyiségek.

Apolló bérpalota II. emelet 13. sz. lakás 3 szoba mellékhelyiségek.

Apolló bérpalota III. emelet 19. sz. lakás 4 szoba mellékhelyiségek.

Apolló bérpalota III. emelet 22. sz. lakás 3 szoba mellékhelyiségek.

2. Bazár bérház I. emelet 4 szoba mellékhelyiségek

Bazár bérház 1 üzlethelyiség október 19-én 10 órakor.

3. Csesztivő Dűdek épületben, Csáky-utca 12. szám, október 19-én délelőtt 10 órakor:

földszint 1. szám, 5 szoba és mellékhelyiségek földszint 2. sz. 4 szoba és mellékhelyiségek.

4. Munkásházban október 19-én délelőtt 11 órakor:

földszint 8. sz. 2 szoba és mellékhelyiségek.

I. em. 9. sz. szoba 2 szoba s mellékhelyiségek.

I. em. 10. sz. 2 szoba és mellékhelyiségek.

II. em. 5. sz. 2 szoba és mellékhelyiségek.

II. em. 11. 2 szoba és mellékhelyiségek.

Az árlejtésen résztvenni óhajtok ajánlatokkal egyidejűleg az ajánlott összeg után 5 százalékos óvadékot tartoznak készpénzben letenni.

Nagyvárad, 1940. október 15-én.

Vitéz RAJNAY KÁROLY, s. k.
tábornok, városi katonai parancsnok.

Ma és minden este

HAMZA JANCSI

a lechiresebb nagyvárad magyar cigányprimás muzsikál teljes zenekarával a

Kékmacska étteremben!

A premontrei gimnázium új igazgatója

Csütörtökön reggel van az ünnepélyes évnnyitő

Nagyvárad. Saját tud. Dr Gerinczy Pál jászvári prépost-prlátus az ujjonnan megnyitott nagyváradai premontrei gimnázium élére Dr Oszvald Arisztid jászvári premontrei kanonokot nevezte ki igazgatóknak.

Dr Oszvald Arisztid dunántúli születésű, most ötven éves, aki már eddig is működött a régi nagyváradai premontrei gimnáziumban. — 1916-tól 1924-ig tartózkodott Nagyváradon. Az új igazgató tehát nem ismeretlen Nagyváradon és sokan lesznek bizonyára, akik még emlékeznek jiteni működésére. Dr Oszvald Arisztid eddig Gödöllőn tartózkodott, mint a Szent Norbert intézet rektora. Kiváló tudós, akinek több rendtörténeti munkája jelent már meg. Tankönyveket is írt. Különösen ismert latin régiség-tani tankönyve. Mint nevelő, a vezetése alatt álló intézetben igen értékes munkát végzett. Nemcsak az ujjonnan megnyitott premontrei gimnázium, hanem Nagyvárad keresztény magyar társadalmá is sokat nyert személyében.

Itt említjük meg, hogy dr Gerinczy Pál prépost-prlátus Borcsányi Ákos premontrei kanonokot, a gimnázium tanárává nevezte ki.

Az ünnepélyes Veni Sancte csütörtökön reggel 9 órakor lesz. A most megnyitott első osztály tankönyvei ugyanazok, mint a gödöllői premontrei gimnáziumban. Felvilágosítással szolgál az Őrszem könyvkereskedés.

CUKOR ÉS ZSIR

MEGTAKARÍTÁST jelent a 100 képes VÁNCZA kincses receptkönyv. Ingyen küldi a VÁNCZA-GYÁR Budapest, 10-es posta.

VÁNCZA

sütőpor

Az erdélyi képviselők a Székely Főiskolai Hallgatók Egyesülete és az Erdélyi Férfiak Egyesülete díszválasztmányi ülésén

Az egyesületek vezetői meghatározó ünnep keretében számoltak be a huszonkétéves működésről

Budapestről jelentik: (MTI.) A Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete és az Erdélyi Férfiak Egyesülete kedden délután az egyesület helyiségében díszválasztmányi ülést tartott, amelyen Teleki Pál miniszterelnök elnökölt. Az egyesület

délyi Férfiak Egyesületének ügyvezető alelnöke számolt be a székelyeknek Erdély érdekében huszonkét év alatt kifejtett munkásságáról.

Utalt az 1918 őszén Marosvásárhelyen megtartott székely gyűlésre, mint az első megmozdulásra, majd részletesen ismertette a székely hadosztály keletkezését és működését. Ezután rátért a Szeffe megalakulására. A továbbiakban üdvözölte a vizsztatért testvéreket és a többi között ezeket mondta:

— Minden elismerésünk és hódolatunk a huszonkét év szenvedéseiben kitartott neves és névtelen erdélyi testvéreinké. Tudjuk, hogy a pokol tüzeiben váltak ők acélkeményekké. Munkájukat még nem fejezték be, mert rengeteg feladat vár még megoldásra.

Ezután közös munkára hívta fel a Szeffe és az Efe tagjait.

Az erdélyi képviselők köszönetnyilvánítása.

Hinléder-Fels Ákos szólalt fel ezután és az erdélyi képviselők nevében köszönetet mondott a két erdélyi egyesületnek a meleg fogadtatásért. Utána Teleki miniszterelnök szólalt fel és beszédében, mint a választmányi ülés elnöke a Szeffe és Efe, a Csonkaországba szakadt erdélyiek nevében köszönetet mondott a meleg szavakért. Szavait hosszantartó tapssal és éljenzéssel fogadták.

Ezután nyilatkozatot olvastak fel, mely szerint az Efe és az Szeffe a legélesebben elítéli, hogy a Székely himnusz szerzőségét Szalánczy Elemér és Karl Lajos magukénak tüntették fel és annak kötőjét a maguk neve alatt kiadták, holott az igazi szerző eredeti műve is megjelent. Az egyesületek tanúsítják és vallják, hogy a Székely himnusz Csanády György és néhai Mihály Kálmán írták.

Teleki miniszterelnök ezután mint elnök felhívást intézett a visszatért erdélyiekhez, hogy minden felszabadult vármegyére küldjön ki egy-egy képviselőt az Efe választmányába. Majd ismét elsötétített a terem, fellobbant az emlékeztető tűz és Csanády György a következő záró imát mondotta el:

Te vagy a legutolsó, maroknyi föld,
melyben gyökerünk még elásva, mélyen.
Ne hagyd, ne hagyd, hogy szerte hulljunk,
ne hagyd, hogy ekevas, vagy irtó féreg összetépjen.

Akaratunk akaratóból legyen
sok szenvedésben százszor áldva,
hogy megjoganjunk, nőjjünk és teremjünk,
új idők új életének lehessünk boldog fája.

Ünnepi áhitatban ért véget a Szeffe és Efe első választmányi ülése a visszatérés után.

Most, Most, Most

Tekintse meg kirakatunkat és árainkat

Házicipő, gyermek- és nőicipők

Iskolacipőket a legolcsóbb árakban árusítunk

Carmen cipőgyár fiókküzet

Gr. Teleki-utca 6

Elégtételt adott a román névelemzés egyik áldozatának a magyar belügyminiszter

Elismerték Borcsa Gergely csiki tanár törzsökös székely származását

Csikszereida. Saját tud. Borcsa Gergely csikszereidai római katolikus főgimnáziumi tanár nevét jól ismerik országsszerte, mint a hírhedt román „névelemzés” egyik áldozatát. Még 1933-ban történt, hogy Borcsa tanár be akarta íratni kisleányát a csikszereidai római katolikus iskolába, azonban a beiratáshoz szükséges igazolványt az állami tanhatóságok nem adták meg, azzal az indoklással, hogy Borcsa tanár származására nézve román, tehát köteles a hírhedt Anghelescu féle közoktatásügyi törvény 8. szakasza értelmében gyermekeit állami, az az román iskolába járattatni.

Borcsa tanár ekkor Pál Gábor dr képviselő útmutatása szerint, kontenciós pört indított a táblánál a rendelkezés érvénytelenítése céljából és Julia nevű leánykáját nem íratta be az állami iskolába. Ennek az volt a következménye, hogy valóságos bűrszűzporral sújtották, amit az öntudatos, derék tanár szó nélkül megfizetett. A pört Borcsa tanár úgy a táblánál, mint a legfelsőbb semmitőszéknél megnyerte és így kislánya, bár egy évet veszített: a jövő tanévre már magyar iskolába járhatott.

Borcsa tanár ezután kérést adott be a magyar belügyminisztériumba és becsatolta eredeti ősrégi székely eredetét igazoló okmányait, melyre a minisztérium igazolta a törzsökös székely Borcsa tanár és családja lófői rangját és feljogosította a „kézdiszentléleki” előnév használatára. Borcsa tanár, a legnehezebb időkben történt bátor és férfias kiállásával, mellyel elvi jelentőségű döntést erőszakolt ki, nagy tiszteletet és megbecsülést szerzett magának, aki semmiféle erkölcsi és anyagi áldozattól nem riadt vissza nemzeti becsülete és családja igaza fenntartásáért és így a számára most érkezett elégtételre valóban méltó volt.

nagyteremt a díszgyűlés alkalmából erdélyi stílusban díszítették fel. A színpad előtt székely kapu állt a színpadot székely szöttek borították be. Az érkező vendégeket az előszobában és a lépcsőfeljárón székelyruhás egyetemi hallgatók és hallgatónők fogadták. Megjelentek a díszülésem az erdélyi képviselők is csaknem teljes számban. Teleki miniszterelnök fél 9 óra után néhány perccel érkezett a Szeffe székézába, ahol Biró István országos elnök és Ditrői Puskás Attila főitkár fogadta és vezette fel a Szeffe tagjainak sorfala között a nagyterembe. A miniszterelnököt a jelenlévők meleg üdvözlésben részesítették. A gyűlés megkezdésekor eloltották a villanyt és egy kőkehelyben emlékeztető tüzet gyújtottak. Ezután Csanády György a következő imát mondotta el:

Nekünk nem hazánk semmiféle ország,
Velünk nincs testvérnép, csak mostoha.
A Hargitán kívül nem látunk,
a Királyhágon túl nem vágyunk soha.

Nincs vallásunk, csak egyetlen hitünk.
Nincs örömrünk, csak akaratunk.
Némák vagyunk, szavunk csak egy: Erdély!
Ujból itt élünk, székelyek vagyunk.

Az ima után, amelyet a jelenlévők felállva, összekulcsolt kezekkel hallgattak végig, az emlékeztető láng utolsó fellobbanása alatt elénekelték a Himnuszot.

Ezután Teleki miniszterelnök, a gyűlés elnöke mondott beszédet. A miniszterelnök nagy tapssal fogadott beszéde után vitéz Chipán János, az Er-

DOMBAY PENSIÓ

Az ország általánosan ismert és közkedvelt pensiója.
A legtökéletesebb komfortot nyújtja.
Konyhája elsőrangú. Mérsékelt árak.

Budapest, V, Zoltán-u. 16

Tel. 191-372:

Hitre, szeretetre és alapos tudásra van szüksége az új magyar nemzedéknek

Diószeghy László igazgató ünnepi beszéde a Szent László reálgymnázium évnyitóján

Megszoktuk, hogy tanítványainkkal együttes munkánkat, a tanítói órákat naponta imával kezdjük és zárjuk. Imával kezdjük tehát most is az első ünnepi együttlétnünket. De ne úgy, ahogy a hétköznapokon megszoktuk. Eddig úgy volt, úgy-e fiúk, hogy ti mondtátok fennhangon az imát és én csak suttogva, gondolatban kísértem imádkozástokat. Ma e történelmi fordulat után első együttlétnünk legyen fordítva: Most csak én imádkozom fennhangon, ti pedig gondolattal és érzéssel jertek velem! Imádkozunk! Szánd meg Isten a magyart, kit vészek hányának, Nyujts feléje védő kart tengeren kinjának. Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában, hiszek egy isteni örök igazságban. Hiszek Magyarországot feltámasztásában. Amen.

Erzitek-e, tudjátok-e micsoda pillanat ez. Két évtizeden át némán álltam veletek szemben, mikor ti a „Mi Atyánk” szavaival fohászoktatok minden jóért az Egek Urához. De e némaságban hatalmas erővel tört fel jó Atyánkhöz, Istenünkhöz a ti imáttal együtt ez a suttogva elmondott ima ez, amelyet most először mondtam el előttetek fennhangon. Ez volt az én mindennapi imám! Nem tudtam magamért, nem tudtam másokért, csak szegény elnyomott magyar népünkért, megcsufolt hazánkért imádkozni ez idő alatt. Ezt is csak titokban.

Hála legyen a Mindenható Istennek, hogy ma már fennhangon is megtehetem. Ezerszer hála

hogy olyannak teremtette magyar népünket, hogy a szenvedések nem lesújtani, de megacélozni tudták.

Hála, hogy adott vezetőket, irányítókat, kik felgerjesztették a magyar nép lelkében a szunynyadó nemes indulatokat, kik megmutatták a feltámasztás felé vivő utat s kik elvezették a nemzetet a szebb jövő kitaruló kapujához.

E vezető irányító, szent ihlettől megszállott újjáépítő csapatnak élén áll a legkiválóbb: Főméltóságú Kormányzó Urunk, vitéz nagybányai Horthy Miklós. Nincs nekem megfelelő szavam, hogy méltón említhessem érdemeit annak a férfinak, akire minden igaz magyart alattvalói hűdóval, rajongó hittel és a bizó lélek forró szeretetével tekint fel. Erezzük, hogy ő a kiválasztott és elhivatott eszköz a magyarok Istené kezében, az ország feltámasztására, erősítésére, szebb boldogabb jövőbe vezetésére.

Az ő nagy lelkének sikerült kicsiholni a magyarság kemény, edzett lelkéből az első szikrát, mely azután a fennkölt érzések, a legnemesebb indulatok s a hazát minden erőfeszítéssel és aldozattal újjá, — naggyá építeni akaró tetterő alakjában hatalmasan lobogó lánggá terebélyesített.

E magvetésnek immár harmadik aratása is eljött. Ennek a harmadiknak vagyunk mi is boldog, mámorosan boldog részesei.

Felkészülni: lélekben, tudásban és akaratereiben

Boldog, de még nem méltó részesei! Mi idősebbek is, kik már nyitott szemmel, gondolkodó fővel jártunk a 25 év előtti időkben, csak sejtjük, mit nyertünk vissza, látván a láttottakat. De ti, kik csak most serdültök fel, még csak a derengő homályban tapogatózva teszitek első, bátortalan lépéseiteket. Pedig ennek a lépésnek egykor háttérzettnak, az iránynak biztosnak, a célnak magasztosnak kell lennie! Ezt kell még nektek megtanulnotok, mert ti vagytok a haza reménye s nektek kell folytatnotok a munkát, amit a történelmi nagy időkben mostani nagyjaink megalapoztak.

Erre kell felkészülnötök lélekben, tudásban és akaratereiben.

Meg kell tanulnotok és elsajátítanotok mindazt a szépet, nemeset, jót, ami erre képessé tesz benneteket s ami biztosította Magyarországot ezeréves fennállását és biztosítani fogja — kell, hogy biztosítsa újabb ezredévre!

Legyetek tehát lélekben nemesek! A lélek nemeségének alappillére: a hit az Istenben. Lehet-e más egy igaz magyar lélek, mint a legszentebb meggyőződésű Istenhívó, amikor annyiszor láttuk meg Mindenhatóságát: Muhi-puszta, Mohács, Világos és Trianon után... A nemes lelket a hit erősíti és a szeretet ékesíti. Szeretet minden és mindenki iránt! A vészek és harcok között annyiszor és oly nagyon megfoghatkozott magyarságunk azért tudott ezer éven át idegenekkel körülveve is e hazában megmaradni, mert nemes lelkével magához tudta láncolni és szeretetének kisugárzó erejével magyaros gondolkodásává, magyar lelkévé tudta alakítani a hazájában, letelepedett, előbb vendégként itt élő, később a hazát éppúgy — mint a magyarok — magukénak valló idegen fajú és más nyelvű emberek között.

A szeretet nem engedi meg az elnyomatást, nem a lelket lealacsonyító lenézést, az emberi jogok korlátozását! Eszköze a testvéri érzés, a magához emelés, a kéz a kézben és válllva együtt dolgozás s ha kell együtt harcolás a közös haza boldogulásáért.

Az iskola: templom, ahová a külvilág zajának, tülekedésének gyűlöletének behatolni nem szabad.

A történelmi események elbírálása, irányítása, ha kell megtorlása nem az egyének feladata. Vannak erre a célra illetékes és bölcs vezetőink.

„Elvárom, hogy szeressétek egymást”

Az iskola az építő munka helye, hová a megtorlás nem teheti be a lábát bármily nehéz időkben sem!

Feljött végre a mi napunk is!

Feljött végre a mi egünkre is a nap! Ha e ragyogó napsütésben megérdemelten akartok élni, úgy minden erőtk megfeszítésével igyekezzetek ilyenekké lenni a mint a haza azt elvárja tőletek.

Es én hiszem is, hogy akartok és lesztek ilyenek, mert én láttalak benneteket; ott voltam köztetek azokon a szeptember eleji mámoros napokon. Láttam, hogy csillogott ezernyi örömláng ragyogó szemetekben; éreztem, hogy forrt szívetekben a nemes indulatok árja s tudom, hogy azoknak a napoknak emléke oly mélyen nyomódott fogékony ifjú lelketekbe, hogy ez soha kitörlni nem fog és ez emlék fog benneteket vezetni mindig arra, hogy a hazának hasznos, munkás, aldozatkész fia legyetek. Erre tegyetek most magatokban erős fogadást, hogy így lesz!

Ha így lesz, ez lesz nekünk, kik eddig vezetőnk és ezután is vezetni fogunk titeket — tanároknak legnagyobb boldogsága, legszebb jutalma.

Az érzések és gondolatok ezernyi árjával esordultig telt szívem örömmámorában sem felejtetem el azonban, hogy milyenek voltak az elmúlt 21 iskolai évben az évmegnyitók vagy iskolai ünnepélyek.

Elvárom tehát tőletek, hogy a veletek itt együtt lévő és együtt tanuló román ajku társaitok iránt, kik most bizalommal jöttek közzétek, azzal a szeretettel viseltek magatokat, amint azt felelősként. Epen így elvárom a román ifjúságtól is, hogy megérti és megérzi ezt a szeretetet és tiszta lélekkel igyekezzik ez ország becsületes, hasznos, építő polgára lenni és ez országot szent hazájának tekinteni. Mert a haza nem jelszó, nem üres álom, hanem valóság. A haza az a föld, amelyen lakunk, amely megélhetést ad, amely hatalmával biztosítja emberi méltóságunkat, szabadságunkat, amelynek rögjait megszentelték őseink kihullott vére és itt porladó csontjai, ahová mint édes anya ölelő karjába mindig visszavágyunk, ha messze sodort tőle az éle, vihára, ahol születünk s ahol „élünk és halunk kell.

Aki ezt nem érzi, az nem lehet hű fia e hazának! S ha nem érzi, hogy e haza minden fiát egyformán szerető, ölelő karral várja, majd megérzi, hogy e kar sújtani is tud!

Legyen tehát egyik vezércsillagotok a lélek nagysága!

A másik a tudás mélysége, szélessége és alaposága. Ne azért tanulj, mert szüleid az iskolába küldtek, hanem a lélek vágyából, mely nemessé, emelkedetté akar lenni és így jutni közelebb alkotójához, Istenéhez. Ennek az utja pedig a sokat tudás.

De ne is azért tanulj, hogy a mit tudsz, magadnak tartsd meg, hanem tedd tudásod közkinccsé, hogy az által minél szélesebb körben használhass hazádnak és embertársaidnak. Ezt kívánja az emberi közösség érzése.

A harmadik a mit tőletek a haza megkíván, ami az ezeréves Magyarországnak szintén szilárd alapja — mint hatalmas erkölcsi erő — az akarat és tetterő fejlesztése és annak a legnemesebb célok érdekében a legnagyobbra felfokozása! S tudjátok-e, hogy értek ezt el? Elsősorban a rend és fegyelem által! Nem a kívülről rákényszerített fegyvellemmel, hanem a lélek tisztaságából fakadó önfegyelméssel. S mi ennek az alapja? Az önzetlenség, az engedelenség és tiszteletadás vezetőitek, a tapasztaltabbak, a közelet és hasznos férfiai iránt. Az önzetlenség azt jelenti, hogy minden, amit teszel, olyan legyen, hogy az a köznek hasznájon.

Az előjárók, felettesek parancsainak tettelem engedelmségéig pedig elsősorban nevel a rendre s fegyelemre. Csak az lehet később jó vezető és olyan, kit mindenki lélekkel követ, aki maga is megtanulta az engedelmséget, aki tisztelt nemcsak a nála hatalmasabbat és kiválóbbat — mert csak ez: alázatosságra és kétszínűsége vezethet — hanem a vele egyenrangú, sőt a gyengébbet, alacsonyabb sorsú is, ha ezt a tiszteletet becsületességével és munkaszeretetével kiérdemelte.

Vannak olyan fogalmak is, amelyeket személyeken felüli tisztelet illet meg mindenki részéről, tehát a ti részetekről is; így: a haza, az ország címere, zászlója, az államfő, akik előtti tiszteletadást mind meg fogjátok tanulni. Hiszem, hogy ezt szent lelkesedéssel fogjátok tenni.

Minden idők legnagyobb magyar filmje: Eletének legszebb élménye:

GÜL BABA

Legújabb világhíradók

Szereplők: Szelezky Zita, Szalay Karola, Jávör Pál, Rátkay Márton

Jegyelővét! Számozott helyek

D O R I A N

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD, SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30 P, félévre
15 P, egy óra 2.50 Pengő
Egyes szám ára 10 fillér

Telefon: 12-27.

Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.

A Főméltóságú kormányzói pár a csiksomlyói Szűz Mária lábai előtt

Csikszereada, október hó.
A napilapok hűségesebben beszámoltak a Főméltóságú kormányzó-pár székelyföldi látogatásáról. Még mindig ünnepi hangulat költözik a székelyek szívébe, amikor a nemzet nagy országalapító kormányzójának és Főméltóságú hitvesének látogatására visszagondolnak. A magas látogatással kapcsolatosan annyira meleg, emberi és megható jelenet játszódott le a csiksomlyói kegytemplomban, melynek csak kevesen lehettünk könnyes tanúi.

Amikor a kormányzó-pár gépkocsija megállt a kegytemplom előtt, a templomban már nem tartózkodott senki, mindenki az árvaház előtt kezdődő ének- és táncbemutató megismerésére sietett. A székely szövegebe öltözött Főméltóságú asszonyt és a kormányzó urat, amint a vörös szőnyegen beléptek a templomba, P. Szócs Dénes házfőnök, P. Hajdu Leander vikárius fogadták és kalauzolták. A Főméltóságú asszony egyenesen az egyik térépülethez sietett és letérdelve mély imába merült, miközben a kormányzó úr megilletődötten szemlélte a templomot. Felhangzott a egyszerű orgonán P. Jakab Lajos művészi játéka, mely annyira meghatóta a Főméltóságú asszonyt, hogy imádkozás közben könnyekre fakadt.

Imádkozik a székelyekért és elhunyt szeretett-leányáért, — mondotta a Főméltóságú úr mély meghatótsággal.

Azután a ferences atyák felkalauzolták a kormányzó-párt a hatalmas oltár fölött — pápai fehér-sárga és magyar nemzeti színű zászlók között — ékeskedő kegyesborhoz, melynél ismét mély áhitattal letérdelve imádkozott a Főméltóságú asszony. A kormányzó úr érdeklődéssel hallgatta a ferences atyák magyarázatát és távozása alkalmával, miként a Főméltóságú asszony, ő is megérintette a kegyesbor lábát.

Amint a magas vendégek kiléptek az őszi verőfényben tündöklő templom-térre, mintha a Főméltóságú asszony jószág arcán nyugodtabb és magasztosabb mosoly bujkált volna, mint mikor a templomba belépett. Hiába, a csiksomlyói Szent Szűz erősítő lelke megérint mindenkit, aki hűséges, őszinte szívvel közelodik hozzá, legyen az uralkodó, vagy egyszerű szegény ember...

Albert István.

ELJEGYZÉS. Dr. Bojársky Dezső honvédfőorvos eljegyezte Czeglédi Géher Lili okl. gyógyszerészt.

Kérem a Szent Mónika-asszonyközség és Szent Erzsébet egyházközségi leánycsoport tagjait, hogy október 18-án — péntek délután 5 órakor a városháza tanácstermébe gyülekezzenek, ahol a Szicíliai szervezet további szegényakciói irányítását kapják.

VASUTI KEDVEZMÉNYT KAPTAK A SZEKELY LÁNYOK. A székely lányok budapesti elhelyezkedését jelentősen megkönnyíti az a menetdíj-kedvezmény, amelyet most a MÁV engedélyezett. Eszerint ha ugyanaból a székely községből beszegődés céljából legalább tizen utaznak Budapestre, akkor a személyvonat harmadik osztályán féljeggyel szállítja őket a vasút. Ennek a viteldíjkedvezménynek az engedélyezését a székely leányok elhelyezését elősegítő Egyesült Női Tábor kérelmezte.

Erdélyért. Lapunk „Erdélyért” akciójára Herskovits Sámuel (Nagyvárad) 10 pengőt adományozott.

Lámpa, amely jól világít

Éjjel, áttekinthetetlen, rossz utakon, esőben és v harban is megbízható világítás kell a kerékpárra. A kerékpározók milliói dicsérik az utat szelvényben, hoszában besugárzó **BOSCH** kerékpárvilágítást

A szabadalmazott prizmás üvegű Bosch-fényszórókat bemutatja bármely kerékpárüzlet

Czirják Leopoldina Szent Vincés nővér halála. Csikszereada. Saját tud. Czirják Leopoldina Szent Vincés nővér 36 éves korában, 17 évi szerzetesnői működés után, áldozatos munkálkodás közben szerzett betegségében meghalt. Czirják Leopoldina a Szent Vincés nővérek csikszereadi kórházában működött s a léghuzatos kórházépületben meghült, izületi gyulladást kapott, amely a szívét is megtámadta s közel egy évi betegség után váltotta meg szenvedéseitől a halál. Temetésén csaknem az egész város résztvevő, ott voltak a csiksomlyói árva- és szeretetház növendékei és szerzetes társnői is. Az egyházi szertartást Biró Ferenc főesperes vezette fényes segédlettel. Ezrekre tehető azoknak a száma, kik imádságos, türelmes lelkével, magát nem kimélt önfeláldozással segített jó szóval, szeretettel, simogatással rettenetes szenvedések idején. Gyergyóalföldi székely leány volt különben és így a székelyek halottja. Legyen áldott az emléke és az Úr Isten nyugtassa meg érdeme szerint.

Dr. Palló Imre

a m. kir. Operaház örökös tagja, a János Vitéz film híres alakítója, a modern magyar operairodalom hőse és a legnagyobb magyar dalénekes

Nagy Izabella

szintén a m. kir. Operaház tagja. A magyar műdal és népdal legkiválóbb képviselője és legtekélyesebb interpretálója. A magyar dal'kulturának külföldön is elismert és hivatott terjesztője Együttés

Ünnepi magyar nótáestjük

november hó 9-én szombaton este 9 órai kezdettel a Szigligeti Színházban

Műsorukon: Magyar műdalok, operaáriák, magyar népdalok, duettek és operett részletek Zongorán kísér Szathmáry Endre, közreműködik Kolozsvári Körössy Bandi cigányzenekarral

HALÁLOS JÁTEK A KEZIGRÁNÁT-TAL. Debrecenből jelentik (MTI): Magyar József 8 éves debreceni kisfiú az utcán kezigránátot talált, amellyel játszózni kezdett. A gránát felrobbant és a gyermeket darabokra tépte. A vizsgálat megindult.

Temetések. Stofán Mária 82 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetése csütörtökön délelőtt 10 órakor lesz a Haller-kápolnából. — Bartha László asztalosmester 62 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetése tegnap volt. — Nagy Károly 66 éves korában meghalt. Temetése ma délután lesz a Havassy-kápolnából. (Erdélyi „Concordia”)

EGY MENEKÜLT HADIROKANT KÉRELME. Gyimesi Béla hadirokkant brassói vasúti felkereste szerkesztőségünket s elpanaszolta, hogy szeptember 8-án állásából kidobták s menekülni volt kénytelen. Állását okmányokkal igazolta s lapunk útján arra kéri a munkaadó embereket, hogy még nyugdíját folyósítsák, bármilyen munkára alkalmazzák őt, vagy feleségét. Címe: Nagyvárad, Repülő-u. 7. szám.

AZ EGYKORI KOLOZSVÁRI EZREDEKHEZ TARTOZÓK BAJTÁRSI TALÁLKOZÓJA KOLOZSVÁRON. A volt kolozsvári 21-es honvédegyalozred és az 51-es eszásári és királyi gyalogezred bajtársi köre közös találkozót tervez november 2-ára Kolozsvárra. Hogy a megfelelő vasúti összeköttetésről és a kolozsvári elszállásolásról idejében gondoskodni lehessen, a résztvenni szándékozó 21-esek Körmeny Géza ezredes címére (Budapest, Krisztina-körút 141), a volt 51-esek pedig vitéz Fehér Péter címére (Budapest, Sándor-utca 17) legkésőbb október 21-ig jelentkezzenek.

HIRDETMÉNY. A nagyváradai római katolikus egyházközség elemi iskolához két helyettes tanerőt keres, lehet nő is, az állás azonnal elfoglalandó. Jelentkezzenek az egyházközségi elnöknel, Nagyvárad, Káptalan-sor 3. szám alatt.

Pályázat népies olvasmányok megírására. Az Egyesült Államokban működő Verhovay Egyesület 150, 75 és 50 dolláros pályázatot hirdet a magyarságot, különösen az ifjúságot érdeklő népies munka megírására. Magyarországon élő irok és újságírók is pályázhatnak. Határidő: 1941 február 15. Bővebb felvilágosítást a Magyarok Világszövetsége (Géza-utca 4. Telefon 120-383) ad.

MEGKEZDŐDÖTT AZ ÉRETTSEGHÍZŐK JELENTKEZÉSE. Nagyvárad. Saját tud. A Szent László főreál-gimnáziumban és a többi nagyváradai fiú- és leányliceumban, valamint a tanítónőképzőkben megkezdődött azoknak a jelentkezése, akik a román érettségi és képesítővizsgák az utóbbi évek alatt megbuktak. Legtöbb a jelentkező a Szent László főreálban — az egykori hírhedt Gójdú-liceumban, — ahol köztudomás szerint az érettségire jelentkezett magyar diákoknak szinte minden vizsgán 80-100 százalékát megbuktatták. A mostani érettségi vizsga anyaga és időpontja még nem ismeretes. Az eddigiek szerint egy hónapban belül sor kerül a vizsgákra.

Kutatások kivándorlott magyarok után. A Magyar Kivándorlókat és Visszavándorlókat Védő Iroda közli: Bors János nagyvárad, Arpad vezér-ut 10. szám alatti lakos kutatja két fivérét, Bors Imrét és Istvánt, akik a világháború alatt orosz fogságba estek, később Magyarországra, ismeretlen helyre visszatértek. Bors János kéri mindazokat, akik tájékoztatást tudnak adni, hogy közöljék azt a fenti irodával, Budapest, Fiumei-ut 14. — Ugyancsak a Magyar Kivándorlókat és Visszavándorlókat Védő Iroda közli: Hasletonban, Pennsylvániában lévő Marcell bankban 1916. évben több ezer dollárt helyeztek letétbe. Gazdája azonban mindeddig nem jelentkezett. A letétbe helyező munkásember volt és a kézírását nem képesek kibetűzni. Ugy véljük, hogy Pakalsky, Bakalsky, Csakalsky, vagy Okalsky Mátyás volt. A pittsburgi konzulátus szerint a letétbe helyező hozzátartozóit Zemplén, Ugr, Abauj-torna vagy Békés megyében lehetne keresni. Az Iroda felkéri, hogy azok, akik tudnak valamit ebben az ügyben, közöljék adataikat az Irodával (Budapest, Fiumei-ut 14.)

BUDAPEST

világhírű gyógyfürdőibe erdélyi testvéreinket szeretettel várjuk. Olcsó téli átalánykurák. Felvilágosítást ad a

Gyógyhelyi Bizottság
Budapest, Vigadó-tér 3

Az Egyetértés Sport Kör összes játékosai csütörtökön este 8 órakor fontos ügyben jelenjenek meg a Palace tekepálya irodájában. Dr Szent-Pály.

Ujjáéled a nagybányai művésztelep. Nagybányáról jelentik: A közoktatásügyi miniszterium és a katonai parancsnokság jóváhagyásával Krizsán János és Mikola András festőművészek megkezdték a nagybányai festőtársadalom és a festőiskola ujjászervezését. A növendékek az ország minden részéből jelentkeznek. — A régebbi nagybányai művészemzedék több országos hírű tagja is Nagybányára készül, hogy már a tél egy részét ott tölthessék. Budapestről a művésztelep európai hírű művészei közül Réti István nyugalmazott főiskolai rektor, Ferenczy Valér, Udvardy Ignác is vissza akarnak menni Nagybányára, hogy ott néhány hetet töltsenek.

Erdély sok kincse

talál viszonzást az Alföld öléből fakadt, aldákos gyógykincsben, amit eddig Erdélyben nem ismerhettek, mert felfedezése az elszakítottág szomorú idején történt. Sok százezer epe-, gyomor-bajos, cukorbeteg egészségét adta vissza

ez a csodálatos forrás, a jászkarajenői Mira glaubersós gyógyvíz, mellyel orvosi tanács és ellenőrzés mellett 4-6 hetes kúrák tartandók. Veszélytelen, természetes fogyasztószer is.

Minden magyar cipősükségletét a Páll

cipőáruházban szerzi be,

mert **1, keresztény magyar üzlet**

2, árai a legolcsóbbak

3, a „Páll“ cipő márkát jelent

Elegáns női cipők 16 p.-tól, lakk cipők 18 p.-tól! Férfi- és gyermekcipők hasonló olcsó árakban!

Olcsóbban vásárolhat

mint Budapesten!!!

„Páll“ cipőáruház

Nagy Sándor-utca 1

Szent László király lovasszobra Nagyváradon

Irta: Belányi Imre

A napokban már írtam erről a tárgyról, a Szt. László királyt ért kegyeletértést csak úgy tehetjük jóvá, ha neki közadakozásból és a kormány, megye és város támogatásával a nagy és szent királyhoz méltó lovasszobrot állítunk fel. Legyen ez méltó párja a kolozsvári Mátyás-szobornak és amiként ez arccal a havasok felé fordulva látszik védeni Erdélyt minden onnan várható ellenség ellen, aként Szt. László királyt ábrázolja majd a művész ágaskodó lovon, felemelt csatabárdal, arccal a Királyhágó felé fordulva. Jelezze ez a szobor azt az el-tökélést, hogy a kún-berő nagy király minden más ellenség ellen is meg fogja védeni városát, hogy ide-öbblé idegen hadak be nem teszik a lábukat.

Az ágaskodó ló és a fölemelt csatabárd nem a saját képzeletéből született. Ugyanis Nagyváradon már volt szobra Szt. László királynak, amely őt ilyen módon ábrázolta. Régi rézmetszeteken, amelyek Nagyvárad várát ábrázolják, ott látható a félig köríves, félig csúcsos stílusú ezékesegyház és előtte három hatalmas szobor, középen Szt. László szobra, jobbról és balról Szt. István trónon ülve és Szt. Imre álló helyzetben.

1370-ben, tehát Nagy Lajos király idejében, mikor a ezékesegyház köríves kupoláját csúcsos szentélyvel toldották meg, Szt. Istvánnak, Szt. Imrénak és Szt. Lászlónak szobrait is felállították a templom előtt. Ezek egyike sem volt lovasszobor. Lehet, hogy Szt. István és Szt. Imre szobrai úgy maradtak és ezek láthatók a későbbi rézmetszeten is. De Szt. László királynak 1390-ben Zudor János váradi püspök Kolozsvári Márton és György szobrászoknál lovas szobrot rendelt meg, akik azt el is készítették.

Mint érdekességet említem meg, hogy Arany János a Toldi trilógiában, tehát Nagy Lajos idejében szerepelteti Szt. László lovas szobrát, pedig Nagy Lajos 1382-ben meghalt, tehát az ő életében még nem volt meg a lovas szobor.

A lovas szobrot egy középkori egyházi ének is dicséri:

*„Képedet föltették a magas kőszóra,
Fénylik, mint a nap, sajjog mint az arany,
Senki sem elégszik te reád nézni.“*

Vagy még nagyon új lehetett a szobor, mikor ezt az éneket költötték, mert az új bronz csakugyan fénylik, mint az arany: vagy az is lehet, hogy a szobrot arannyal fúttatták be.

Hogy milyen volt a szobron Szt. László király feje, azt tudjuk, mert a szoborról mintázva 1400. év körül díszes ereklyetartó készült, amely 1600. év táján került a győri székesegyházba, ahol azt ma őrzik.

Nekünk váradiaknak nem nehéz ennek a műemléknek szépségéről és jeles kidolgozásáról fogalmat szereznünk, mert Schlauch Lőrinc váradi bíboros püspök a győri ereklyetartó mintájára Szt. László király koponyacsontjának egy részecskéje megőrzésére hasonló ereklyetartót készíttetett aranyozott ezüsthől. Ezt Szt. László napján még az elnyomatás első éveiben körmenetben hordoztuk körül. Az utóbbi években a körmenetet betiltották. Annál nagyobb lelkesedéssel fogjuk megülni a legközelebbi Szt. László-ünnepet, hogy hálásan emlé-

kezzünk a nagy szent királyra. Hiszen ő, mint városunk védőszentje, hitünk szerint hathatós közbenjárónk volt az Istennél, hogy felszabaduljunk.

Hogy a szobor többi részében milyen volt, arra nézve két útmutatásunk van. Mind a kettő a XV. századból. Az egyik a II. Ulászló király tallérjén látható dombormű, amely úgy látszik, a váradi lovas szobor mintájára készült. E dombormű ezeryint a lovaszobor igen lendületes művészi alkotás lehetett. A ló ágaskodó helyzetben szinte ugrani készül, a szent király pedig csatabárdját balkezeiben harca készen tartja.

Hasonló alakot mutat a győri imaállvány kötéskének sarok verete, azonban itt Szent László a csatabárdot jobb kezében ütésre emelve tartja.

Mindkét ábrázoláson az hat idegenül, hogy a csatabárd hosszú nyelű, inkább alabárdszerű fegyver, holott a magyar csatabárd rövid nyelű volt.

Hogy ez a két ábrázolás a Szt. László váradi lovasszobráról nyerte ihletését és hogy az eredeti is ezekhez hasonló lehetett, arra bizonyíték, hogy ezek nemcsak egymásra hasonlítanak, hanem a Kolozsvári Márton és György alkotta prágai Szent György-szoborhoz is. Ennek kicsinyített, de még mindig elég nagy és imponáló másolatát a pozsonyi koronázó templom mellett láttam a háború előtti években. Hogy most is ott van-e még, vagy ez is a pozsonyi Mária Terézia-szobor sorsára jutott-e, ennek a kultúrműveit cehek a megmondhatói.

A magyar ízlésnek, de az igazégnak is jobban megfelel az az ábrázolás a XVII. századból, amely a Szt. László király karcsontjának a zágrábi domban őrzött ereklyetartóján látható. Ez az ereklyetartó a szent király egyenesen, de mégsem mereve, fölfelé nyújtott karját ábrázolja, a szent keze könnyedén markolja a rövid nyelű csatabárdot ütésre készen.

Ime a művészek ez a három herma, és a két dombormű áll rendelkezésére, hogy a Szt. László király lovasszobra, amelynek felállítását minden jó magyar ember óhajtja, a régi híres lovaszobor méltó utódjaként jöjjön létre.

Jó volna, ha azok is hozzá szólnának ehhez a kérdéshez, akik művészek vagy történettudósok lennének, ehhez nálam jobban értenek.

KÖNYVESKULTURA

Somogyvári Gyula:

A Rajna ködbevész

Vitéz Somogyváry Gyula új regényének hőse egy rajnamenti vérteskatoná, Gottfried Albert Joachim. A vértés, a mainzi érsek csapataival kerül Magyarországra, mikor egész Európa lelkén úrrá lesz a fellángolás: felszabadítani Magyarországot a másfél százados török járom alól és visszaadni a magyar nemzetnek a magyar földet. Az Európát fűtő gondolat főleg Németországban erős. A német szövetséges seregek olyan lelkesedéssel indulnak el a felszabadítás munkájára, mint hajdan a keresztlovagok a Szentföldre. A német hősök csakhamar megismerik az igazságot és keserű lesz a lelkük. Meg kell ismerniök Lipót császár tábornokainak korlátoltságát, ostoba feltékenykedését, gonosz gyűlölködését. A fiatal Szavojay herceget kivéve, égő magyargyűlölet lobog a császár vezéreinek szívében és hiába igyekeznek ezt ellensúlyozni Szavojay Eugen, a bajor Maximilian és a lotharingiai herceg. A legenda hősiességgel harcoló hajdukat és Peineházi csapatait, mikor csak lehet, visszazorítják, esel; velnek útjuk elé, mintha nem hazájukért harcolnának, hanem török martalócok lennének. Ki van adva a jelszó: nem szabad megengedni, hogy magyar fegyvereké legyen a magyar föld. Főként Buda felszabadításának dícsősége. A bécsi kamarillának célja nem az ország épségének visszaállítása, hanem egy új, kihasználható tartomány megszerzése.

A mainzi vértések mindezt jól tudják, de talán egyik sem olyan világosan, mint Gottfried Albert Joachim, aki tanult nemes ifjú. Hallja a híreket Caraffa tábornok eszeveszett kegyetlenkedéséről, hitükért, fajukért karóba húzott, vérfagyasztó kínok között kiszenvedett magyarokról.

A vértessereg Szeged alá vonul és itt Gottfried súlyos sebet kap. Egy hajnalon lázas deliriumban lóra ül. A ló viszi magával be a rengeteg nádasba, az ingoványba. Már majdnem elmerül, mikor az öreg Márton gazda kiment. Ott ápolja Márton és unokája, Éva a nagybeleg német katonát és ott ismeri meg Gottfried a magyar népet, mely elbujdosott a városokból, a falvakból, a nádasok közé hozva kis motyóját. Ott él elrejtve, bújkálva, védve a török és császári katonaság ellen jószágát, szabadságát, becsületét. A nádasok között, a bevehetetlen ingoványban várja a magyarság a feltámadást, melyet Isten kegyelme megad minden nemzetnek, fajnak, mely arra érdemes.

A rajnai vértés meggyógyul, a láz elmúlik és eltűnik a régi szerelem emléke. Feleségül veszi Évát és itt marad a magyar földön, mint a magyar nép hűséges német munkása. Az érdekes könyv Singer és Wolfner R.-T. kiadásában jelent meg. Ára fűzve 2.80 Pengő, kötve 4 Pengő. Kapható minden könyvkereskedésben.

A nagyváradai mozgóképszínházak műsora:

BELVÁROSI: FERJET KERESSEK.
APOLLÓ: KELET FELÉ.
DORIAN: GÜL BABA.

Divatos nőcipők nagy választékban

P. 16.50 P. 17.20 P. 20.

pompás formák, elsőrangú minőség

REICHARD cipőáruház

Nagyvárad, Rákóczi-ut 4.

KÖZGAZDASÁG

Az erdélyi magyarok közszállítási sérelmei

Amint a rendes gazdasági élet megindul a felszabadított keleti országrészekben, természetesen közszállítási vonatkozásban is ugyanaz a rend lép életbe, amely az ország egész területére nézve irányadó. Tulajdonképpen tehát túlhaladott dolgokról szólnunk, amikor röviden ismertetjük azokat a közszállítási sérelmeket, amelyek huszónkét esztendőn keresztül a román uralom alatt az erdélyi magyarságot érték. Mégsem egész hiábavaló ezeknek a méltánytalanságoknak felhárnyitogatása, mert egyrészt megtudjuk ezáltal, milyen gazdasági károkat szenvedtek Erdélyben a magyar közszállítók, akik méltán rászolgáltak az anyaország részéről a megfelelő kárpótlásra, másrészt, hogy továbbra is milyen hátrányos helyzetben vannak azok a véreink, akik megmaradtak román uralom alatt, mindaddig, amíg az új országvezetés nem helyezkedik az embersége-

sával nem lett volna semmi baj, ha egy 1936-ban megjelent törvény nem írta volna elő, hogy minden szakképzett iparosnak új iparigazolványt kell beszereznie. Az új közszállítási törvény tehát olyan átmeneti időben érkezett, amikor úgyszólván minden magyar iparos az iparigazolványkicserélés éveig húzódó zűrzavarban élt.

Nagy sérelme volt a magyar vállalkozóknak az is, hogy a közszállításokból származó munkadíjat esetleg csak évek múlva kapta kézhez, amikor már a teljes hasznuk, sőt a befektetett tőkékük is ráment a kamatra és az utánjárás költségekre. Ez volt azonban még a jobbik eset. A késedelmes készpénzfizetésnél sokkal rosszabb volt, amikor hónapokban, vagy állampapírokban utalták ki a munka ellenértékét, néha 50 százalékos diszázsioval. A román nemzetiségű vállalkozók ilyen hátrányba sohasem kerültek.

Ujabb tortúrát jelentett a munka átadása. A hatóság a magyar vállalkozók munkájában mindenáron hibát keresett. Azonkívül a vállalt munkadíjba bele nem számított rendkívüli kiadásait sem térítették meg.

A legutóbbi két esztendőben annyira tartózkodatlanná vált a magyar vállalkozók helyzete Erdélyben, hogy a közszállításon már nem is igen vettek részt, mert tudták, hogyha a pályázaton román vállalkozó is szerepel, akkor — pusztán sovínizusból — a munkát, még a törvény ellenére is, az utóbbi kapja meg. A magyar vállalkozó számára tehát nem maradt más, minthogy aléretbe vegye a közszállításokat, még pedig olyan alacsony áron, hogy a végén alig származott valami haszon belőle. Hogy mégis vállalkozott ilyen feladatokra, ennek oka csupán az óriási munkahiányban volt kereshető.

A kereskedelmi cikkek szállításánál természetesen ugyanez volt a helyzet, azzal a különbséggel, hogy itt már másfél évtizedek ezelőtt ugyanolyan rossz állapotok adódtak, mint a közmunkáknál az utóbbi két esztendőben.

Fiz tanács új közszállítók részére

1. Ne az olcsóságra, hanem a realitásra vess súlyt!
2. Csakis erőviszonyaidnak megfelelő munkára ajánlkozz!
3. Összebeszélésekben ne végy részt!
4. Protekcióra ne számíts!
5. A szállítási határidőket ne vedd semibe!
6. Ajánlatod formahibamentes legyen!
7. Ne tüntesd fel magadat bizonyos előnyökért kisiparosnak! Nem szégyen gyárosnak lenni!
8. Az olcsóság nem mentesít a jóság alól!
9. Ne ósárolj versenytársaid ajánlatát!
10. Szeretted meg magad annyi közhivatallal, ahánynak szállíts!

30 év óta

birja a Darmol sok millió ember bizalmát. Ez a legjobban bizonyítja, hogy a Darmol milyen jól bevált és kitűnő hashajtó. Székrekedés ellen a jó és kedvelt hashajtoszer, a **DARMOL**

sebb és józanabb nemzetiségi politika alapjára. 1938-ig elvben tulajdonképpen minden román állampolgár egyenlő feltételek mellett vehetett részt a közszállításokban. Hogy ez az elv a gyakorlatban bizonyos mértékig módosult, ezt most ne firtassuk. A lényeges az, hogy 1938. éleje óta elvben is megváltozott minden: a közszállítások menetét új rendelet szabta meg, amely szerint közszállításokat és közmunkákat csak román állampolgársági bizonyítvánnyal rendelkező egyén vállalhatott, építőmunkákat csak olyan építőmesterek kaphattak meg, akik igazolták, hogy mint munkavezetők öt éven keresztül hasonló munkákban már részt vettek, kisiparosok pedig csak akkor részesülhetnek közmunkákban, ha igazolták, hogy a szakmai képzésről szóló törvény követelményeinek megfelelnek.

Első látásra az új rendelet magában véve nem is volt sérelmes. Mindjárt másképp fest az eset azonban, ha figyelembe vesszük, hogy

1. rengeteg olyan erdélyi magyar van, aki tíz-tizenöt évvel ezelőtt kérte, de még a mai napig sem kapta meg a román állampolgársági bizonyítványt, noha minden szükséges okmánnyal rendelkezett;
2. az építőmesterek számára előírt ötéves gyakorlat igazolása a legkörülményesebb volt és teljesen a közszállítást odaítélő hatóságoktól függött, hogy az igazolásokat elfogadták-e vagy sem. Előfordult azután az is, hogy ha valaki megfelelő igazolást is hozott, sőt legolcsóbb pályázó is volt egyben, minden módon megkörtövezték, hogy a munkát egy román vállalkozóval felelően végezze el. Természetesen ilyenkor a társ csak a haszonban osztozott, a munkát és a kockázatot az erdélyi magyar vállalta magára;
3. az iparosok szakképzettségének igazolá-

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank

Nagyváradai Fiókja

Alapított 1841-ben
kelt királyi szabadalomlevéllel.

Alapítke és tartalékalapok

64,100.000 pengő

Foglalkozik a banküzlet minden ágával. Minden ügyben készséggel ad szakszerű felvilágosítást.

Sürgőnycim: COMMERZ.

Telefonszám 10-31

Eltűnt a tojás a nagyváradai piacról

A nagyváradai piacot eddig jórésben azok a vidékek látták el tojással, amelyek a bécsi döntés következtében továbbra is Románia területéhez tartoznak és amelyekről az új határok megvonása következtében nem juthat át áru Nagyváradra. A kereskedőknél és árusoknál felhalmozott készletek elfogytak, új készleteket pedig nem szereznek be a kereskedők, mert a tojás párjának 6 leiben való maximálása miatt nem látják az üzletet elég jövedelmezőnek. Hozzájárul ehhez, hogy állítólag Margitta környékéről a kereskedők Debrecenbe viszik a tojást, ahol magasabb áron tudják eladni. Ezért a nagyváradai piacról a szó szoros értelmében eltűnt a tojás, amin az illetékes tényezőknek haladéktalanul segítenők kell.

SZINHAZ

A színházi iroda közleményei:

A meglepetések egész tömege a „Sárgarigófészek” operett előadásain

Pénteken este 8 órakor lesz a bemutatója Erdélyi Mihály legnagyobb sikerű újodásának a Sárgarigófészeknek. Az operett szövege ragyogó, minden egyes zeneszáma sláger, a rendezése külön eseményt jelent, szereposztása ragyogó, kiállításai tündéri és új díszletei meglepetésszámokban mennek. A Sárgarigófészek nagyváradai előadása a meglepetések egész tömegét rejti magában. A Sárgarigófészek tíz gyönyörű képre van felosztva. A Sárgarigófészek szubrett szerepében fog bemutatkozni Nagyvárad közönségének Keleti Aranka, a tarsulat újonnan szerződött tagja. A Sárgarigófészek többi főszerepét Erényi Böske, Kertész Manci, Némethy István, Felhő Ervin, Bihari Zoltán, Hegyesi Ferenc, Berecskey Pál, Berengh Béla, Solti Miklós alakítják. A Sárgarigófészek rendezése Felhő Ervin munkája. A Sárgarigófészek előadásait Sárdi Alajos karnagy vezényli. A Sárgarigófészek a szezon nagy bombája. A Sárgarigófészek minden eddigit felülmul. A Sárgarigófészek az operettek közül a legnagyobb siker. A Sárgarigófészek egyelőre pénteken este 8, szombaton este 9, vasárnap délután 5, vasárnap este 9, hétfőn este 8 és kedden este 8 órakor lesz a színház műsorán. A Sárgarigófészek szórakoztató, látványos, hangulatos, amelyet mindenkinek látnia kell! A Sárgarigófészek minden előadására jegyek elővetelben már válthatók a színház előteli pénztárnál, naponként d. e. 10-11-ig és délután 4-6-ig. Ha egyszer megnézi a Sárgarigófészek előadását, másodszor is okvetlen megnézi. Mindenkit szeretettel várunk a Sárgarigófészek előadásaira

Heti műsor:

Péntek este 8 órakor: **Sárgarigófészek**. Irta és zenéjét szerezte: Erdélyi Mihály. Az utolsó tíz év legnagyobb operett slágere. Teljesen új díszletek. Rendező: Felhő Ervin, vezényli: Sárdi Alajos.

Szombat délután 5 órakor: **Tokaji aszu**. Első olcsó helyőru előadása.

Szombat este 9 órakor: **Sárgarigófészek**.

Vasárnap délután 5 órakor: **Sárgarigófészek**.

Vasárnap este 9 órakor: **Sárgarigófészek**.

Hétfő este 8 órakor: **Sárgarigófészek**.

Kedd este 8 órakor: **Sárgarigófészek**.

Metropol

szállá új tulajdonban.

Budapest, VII.

Rákóczi-ut 58.

Előkelő családi szálló a város központjában, a **Nemzeti színház közelében**. Kényelmes, modern, meleg-hideg folyóvizes, telefonos szobák 5 — pengőtől. Turistaszobák. Erdélyieknek árengedmény. Kávéház, étterem, söröző, grill.

BITTENBINDER

műasztalos

Elvállal épület-, butor és üzleti portál készítést.

Nagyvárad
Vámház-utca 23/c.

Pályázati hirdetmény

A Vitézi Rend Zrínyi Csoportja nyilvános pályázatot hirdet az egészséges harci szellem, a kimeríthatatlan hősi akarat és kitartás, általában a magyar vitézi erények kultuszának lakatlan, iskolák helyiségeiben, egyesületi otthonokban való propagálása céljából olyan festészeti, vagy grafikai sokszorosításra alkalmas alkotásokra, amelyek a magyar katonaszemélyt kifejezik.

I. A pályázat tárgya. A magyar történelem vagy mondavilág egyes mozzanatainak festményben, grafikában, rajzban való ábrázolása, amelyekben a fent körülírt vitézi erények kitűnnek. A pályázati művek tárgyait az alább felsorolt korszakokból kell választani.

1. A honfoglalás előtti idő. 2. A vezérek vagy Árpád-házi királyok kora. 3. A törökök ellen vívott hadjáratok (végvári küzdelmek) kora. 4. Thököly, Rákóczi szabadságharcának kora. 5. Az 1848-49. évi szabadságharc. 6. Az 1914-18. évi világháború. 7. Szabadon választott, de az eszméknek megfelelő tárgy.

II. A pályázat feltételei. A pályázaton részt vehet minden magyar művész olyan művével, amelyet sem kiállításra, sem nyilvános vagy szűkebbkörű pályázaton még nem mutatott be.

Pályázni csak kész művel lehet, vázlat nem elegendő. A pályázat nyílt, tehát a pályaműveket névelésirással kell benyújtani. A pályaművek 63x95 centiméteres nagyságban készíthetők, álló vagy vízszintes alakban. (Más méretű művel nem lehet pályázni.)

A pályázat tárgyainak feldolgozásánál figyelemmel kell lenni a korhűségi szempontokra, (fegyverzet, öltözék, épületek stb.) Az alakok csak a magyar katonaszemélyeknek megfelelő típusok szerint ábrázolhatók.

A bíráló bizottság a Vitézi Rend Zrínyi Csoportjának a pályázaton részt nem vevő szakértőiből, munkatársaiból és az Országos Irodalmi és Művészeti Tanács képviselőiből áll.

A pályázat díjazására a Vitézi Rend Zrínyi Csoportja — a m. kir. honvédelmi, valamint a m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium támogatásával — a folyó költségvetési évben 3000 pengőt fordít oly módon, hogy a benyújtott pályaművek közül a három legjobb 1000-1000 pengő jutalomban részesül, amely összegben azonban a sokszorosítás és terjesztés joga is bennfoglaltatik. A díjak nem oszthatók meg és a bíráló bizottság az odaítélés tekintetében végérvényesen határoz. A pályadíjak kiadásától, esetleg eredménytelenség esetén a kiíró Vitézi Rend Zrínyi Csoportja el is tekinthet, a bíráló bizottság határozata szerint.

Jelen pályázat határideje 1940. évi december hó 20. napjának 14. órája. A pályaműveket a Vitézi Rend Zrínyi Csoportja központi vezetőségénél (Budapest, VIII. Reviczky-u. 4-b. sz.) kell beadni.

A határidő lejártá után beérkezett művek nem vételnek figyelembe.

A pályázat eredménye — a bíráló bizottság döntését követő három napon belül — a napilapokban kerül közzésre. A nem díjazott pályaműveket — amennyiben azokat a Zrínyi Csoport vezetősége közvetlen meggyőzés alapján nem veszi át — a döntés kihirdetése után 8 napon belül el kell szállítani a fent megjelölt helyről.

A pályázók a pályaművek beadásával alávetik magukat az összes pályázati feltételeknek.

Budapest, 1940. szeptember 28.

Vitéz Rózsás György,
a Vitézi Rend Zrínyi csoportjának vezetője.

"DEBRECEN"
a főváros legkedveltebb
étterme
az erdélyi úri közönség kedvenc
találkozóhelye

Árcáhidetések

Szavanként 10 fillér, állást keresőknek 25% kedvezmény

Allást keres

Hosszabb
prakszissal rendelkező rádió és elektrotechnikus, erdélyi menekült elhelyezkedést keres. Cim: Kern József, Nagyvárad, Teleki-u. 13.

Téglagyári

géplakatos, valamint téglá és cserépező mester állást keres. — Cimet a kiadóba.

Romániából

jött vas, fűszer és festék szakmában jártas kereskedő segéd állást keres, vidékre is megyek. Kántor István, Nagyvárad, Keskeny-utca 13.

Keresztény sofőr,

Bukarestből menekült, állást keres. Nagyvárad, Erzsébet királyné u. 22.

Főzőnőnek,

háztartásvezetőnek ajánlkozók Burikné, Nagyvárad, Damjanich-u. 30. szám.

Allást nyec

Ügyvédi

irodába gyakorlott gépirót keres. Kaczián ügyvéd, Nagyvárad, Rákóczi Zsigmond utca 1.

Könyvelésben,

gépirásban gyakorlott, szerényebb igényű munkaeót keres a Hangya, Nagyvárad, Katolikus Kör.

Naponta

5-6 pengőt kereshet könnyű akvizíciós munkával. Jelentkezni lehet délután 2-4 között Bihar Hírlapiroda, Széchenyi-tér 1.

Keresek

perfekt magyar, német levelező gép és gyorsíró kisasszonyt, aki a német nyelvet szöveges és írásban tökéletesen bírja. Címeket a kiadóba kérek.

Lakás

Utcai
butorozott szoba kiadó november 1-re. Nagyvárad, Gómbós Gyula-u. volt 37. most 52.

Kiadó

4 szobás magánház központban. Értekezni: dr. Ulferti, 3-tól 5-ig. Telefon 22-98.

Kiadó

2 sz. has. előszobás lakás november 1-re. — Nagyvárad, Bem-u. 13

2 szobás

fürdőszobás, komplett, parkettás, új lakások 22.000 lei évi bérlet kiadók Körös-utcán. Felvilágosítással szolgál dr. Sebestyén ügyvéd, Nagyvárad, Szaniszló-utca 18. szám.

Azonnalra

kiadó 3 és 4 szobás összkomfortos lakás. — Nagyvárad, Batthyányi u. 12.

Kiadó

új, modern 1 és 2 szobás lakások. Értekezni 10-12-ig Balán u. 5. sz. alatt a házmesternél.

2 szobás

urilakás kiadó. Nagyvárad, Pável-u. 20.

Lahovári-utca

2. alatti 3 szobából álló modern új ház kiadó. Bővebbet Uri-utca 9.

Butorozott

szoba, fürdőszoba használatra azonnal kiadó. Nagyvárad, Sztarovecsky-u. 3.

Adás-vétel

A. J. S.

gyártmányú 500 Kcm. oldalkecsis motorkecsipár sűrűsően eladó. Nagyvárad, Árpád vezér-ut 132.

Táncosztümök,

estélyi ruhák, angol kosztüm, télikabát, — különféle ruhák, kis alakra eladók. Nagyvárad, Hlatky Endre u. 3 III. 8.

Elutazás miatt

sűrűsően eladók jelmegépített 2 és 3 szobás, minden kényelemmel fürdőszobás magánházak 180 és 250 ezer leért. — Dr. Klein Ingatlaniroda, Nagyvárad, Szalárdi-u. 20.

Zongorát

és pianót veszek készpénzért. — Címek Steindl jellegére a kiadóba.

Eladó

váradai szőlőhegyen 4 hold szántó és 2 hold gyümölcsös, új lakóházzal, istállóval. Ára 300.000 lei. Értekezni: Kotsis, Barthou 7.

Kicsi,

használt konyhamérleg megvételre kerestetik. Címeket árjegyzékkel „Mérleg” jellegére a Rudolf Mosse hirdetőirodába, — Nagyvárad, Rákóczi-ut 13.

Szabó üzlet
berendezés és egy varrógép eladó. Nagyvárad, Rákóczi-ut 22, udvarban.

Eladó

Belgrád-utca 8. új adómentes ház, jövedelme 32.000 lei. Vételára 3300 pengő. — Értekezni: Nagyváradon, Beöthy Ödön-utca 55.

Különféle

INGATLANT
venni, eladni, cserélni akar, forduljon dr. Simonyi ingatlanforgalmi irodához, Nagyvárad, Rákóczi-ut 2.

Korlátlan

italmérés engedéllyel bíró üzleti társat keres Dévald, Comsa utca 27.

Bármilyen

osztálybeli diákok korrepetálását jutányosan vállalom. Cim: Mátyás király (volt Kolozsvári) utca 34, sz. Kissnéél.

Egy

agár kutya fehér, fekete folttal találtatott. — Átvehető: Nagyvárad, Keskeny-utca 13. Géczli.

Elvállalom

Erdély részére gyárak és iparvállalatok képviselőit, öskeresztény kereskedő. Ackermann Péter, — Nagyvárad, Beöthy Ödön-u. 76.

20 év óta

fennálló könyv-, papirkereskedés, tőkével társat keres. Címeket „Biztos megélhetés” jellegre kiadóba.

Vendéglősök,

szállodások. Esti órák könyvelést vállalok. — Kósz ellenében. Cim a kiadóban.

Női kosztümök

és kabátok készülnek a Bach szalonban. Nagyvárad, Szalárdi-utca 16. Előnyös árak! Legújabb szabás! Szép munka!

Árlejtsési hirdetmény

A nagyvárad m. kir. Bábaképző Intézet igazgatósága az intézet részére szükséges 37 vagon két éves vágású I. oszt. bükk, cser vagy gvertyan hasáb tűzifa szállítására nyilvános árlejtsést hirdet. Az árlejtsésen résztvevő kereskedők, vagy fatermelők zárt borítékban tett ajánlataikat írásban legkésőbb folyó hó 20-án délután 12 óráig a bábaképző intézet gazdasági hivatalába nyújtják be. Óvadékképpen a városi főpénztárnál letétbe helyezendő az ajánlat összegének 5 százalékára, mely a szállítás elnyerése esetén 10 százalékra egészítendő ki.

Nagyvárad, 1940. október 11.

Az intézet igazgatósága.

KIADÓTULAJDONOS:

SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA RT

Fő- és felelősszerkesztő: Felelős kiadó:
Dr. Pál Árpád Dr. Scheffler Ferenc
a Szent László-nyomdát igazgató